

TARTU MAAKOHUS
REGISTRIOSAKOND
SISSE TULNUD

26.06.2009

3924 99291

Konsolideerimisgrupi majandusaasta aruanne

ARAND AS

Majandusaasta algus:	1. jaanuar 2008. a
Majandusaasta lõpp:	31. detsember 2008. a
Registrikood:	10240981
Aadress:	Vasara 52 50113 Tartu Eesti Vabariik
Telefon:	+372 7 367 808
Faks:	+372 7 367 673
E-mail:	<u>arand.as@neti.ee</u>

SISUKORD

KONSOLIDEERIMISGRUPI TEGEVUSARUANNE	3
KONSOLIDEERIMISGRUPI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	6
JUHATUSE DEKLARATSIOON KONSOLIDEERIMISGRUPI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE	6
KONSOLIDEERITUD BILANSS	7
KONSOLIDEERITUD KASUMIARUANNE	8
KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE	9
KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE	10
LISAD KONSOLIDEERIMISGRUPI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE	11
Lisa 1. Raamatupidamise aastaaruande koostamise alused	11
Lisa 2. Aastaaruande korrigeerimine	17
Lisa 3. Nõuded ja ettemaksed	18
Lisa 4. Nõuded ostjate vastu	18
Lisa 5. Muud lühiajalised nõuded	18
Lisa 6. Ettemaksed teenuste eest	18
Lisa 7. Varud	19
Lisa 8. Pikaajalised finantsinvesteeringud	19
Lisa 9. Pikaajalised nõuded	19
Lisa 10. Tütar- ja sidusettevõtjad	20
Lisa 11. Kinnisvarainvesteeringud	21
Lisa 12. Materiaalne põhivara	22
Lisa 13. Immateriaalne põhivara	23
Lisa 14. Lühiajalised laenukohustused	23
Lisa 15. Pikaajalised võlakohustused	24
Lisa 16. Kapitali- ja kasutusrent	24
Lisa 17. Muud lühiajalised ja pikaajalised võlakohustused	25
Lisa 18. Võlad ja ettemaksed	25
Lisa 19. Võlad töövõtjatele	25
Lisa 20. Maksuvõlad	25
Lisa 21. Sihtfinantseerimine	26
Lisa 22. Eraldised	26
Lisa 23. Aktsiakapital	26
Lisa 24. Müügitulu tegevusalade ja geograafiliste piirkondade lõikes	26
Lisa 25. Kasumiaruande kirjete selgitused	27
Lisa 26. Finantstulud ja -kulud	28
Lisa 27. Segmnendiaruandlus	28
Lisa 28. Laenu tagatis ja panditud vara	30
Lisa 29. Potentsiaalsed kohustused	30
Lisa 30. Tehingud seotud osapooltega	30
Lisa 31. Emaettevõtte konsolideerimata bilanss	31
Lisa 32. Emaettevõtte konsolideerimata kasumiaruanne	32
Lisa 33. Emaettevõtte konsolideerimata rahavoogude aruanne	33
Lisa 34. Emaettevõtte konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne	34
Tegevjuhtkonna ja nõukogu allkirjad 2008. aasta majandusaasta aruandele	35

KONSOLIDEERIMISGRUPI TEGEVUSARUANNE

Sissejuhatus

2008. aastal oli AS Arand põhitegevuseks kinnisvaraarendus. 2007.aasta esimesel poolel tegeleti põhiliselt Piigaste Hooldekodu renoveerimise lõputöödega. 2007 aasta juunis müüdi Mõisa kinnistu sidusettevõttele Germanfort OÜ. Majandusaastal tegeleti endiselt ettevõttele kuuluvate hoonete ja nendes asuvate pindade rentimisega ja rendipindade korrashoiuga. Majandusaasta teisel poolel toimusid suuremad remonditööd Teguri Mööblimajas, samuti remonditi Betooni 2a rendipindasid. Detsembris 2008 müüdi kinnistu Ranna Muhu vallas sidusettevõttele, samas osteti tütarettevõttelt Estre AS-lt kinnistu Sepa tn Tartu linnas.

2006 aasta aprillis asutati sidusfirma Germanfort OÜ, mille põhitegevuseks on kinnisvaraarendus Haaslava vallas, Tartumaal, millele lisandus majandusaastal kinnisvara haldus ja rent Kõlleste vallas Piigastes.

2008. aasta AS Estre aktsiate osaluses muutust ei toimunud – 92,02% hääleõigusest. (2007 aastal 92,02%).

Ülevaade Estre AS majandustegevusest

AS Estre põhitegevuseks on mujal liigitamata põllu ja metsatöömashinate tootmine.

Aruandeaastal oli AS Estre müügitulu 34,2 miljonit krooni, mis on 7,9% vähem kui eelmisel aastal. Elektrienergia edasimüük vähenes 10,25%.

AS Estre müügitulust moodustas 77,8% toodangu, 11,3% rentide ja teenuste, 7,5% materjalide ja 3,4% elektrienergia edasimüük.

Müügitulust 62,8% moodustas eksport ja 37,2% müük Eestisse. Toodangu müük väliturgudele vähenes 9,8% ja Eestisse 4,6%.

Suurim ekspordi sihtriik oli Soome Vabariik ja Rootsi Kuningriigist. 2008 aastal lisandus uus tellija Saksamaalt.

AS Estre brutokahjumiks kujunes - 3 178 tuhat krooni, mis on 430,6 % vähem kui eelmisel aastal.

Emaettevõtte tulud, kulud ja kasum

2008. aastal moodustas Arand AS müügitulu 6, 991 miljonit krooni, kahanedes aastaga 2,0%. Müügitulust moodustas renditeenus 73,2,% (5 120 tuhat krooni), mitteilurumide kommunaalteenuste müügist 22,5% (1 572 tuhat krooni) ning muu tulud mitmesugustest teenustest 4,3 % (299 tuhat krooni). Arand AS müügitulust moodustas müük Eestis 100%.

Arand AS majandusaasta puhaskahjum moodustas -36, 541 miljonit. krooni, mis on - 712 % väiksem võrreldes eelmise majandusaastaga (2007: 5 970 miljonit krooni)

Emaettevõtte Arand AS peamised finantssuhtarvud

	2008	2007
Müügitulu (tuh kr)	6 991	7 115
Tulu kasv	- 1,7%	- 12,1%
Brutokasumi määr %	76,2%	76,0%
Puhaskasum(-kahjum) (tuh kr)	-36 541	5 970
Kasumi kasv	-712,1%	-88,1%
Puhasrentaablus	-522,7%	83,9%
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja	2,12	1,98
ROA	-0,03%	4,87%
ROE	-0,05%	5,44%

Finantsnäitajate leidmisel kasutatud valemid:

- Käibe kasv (%) = (müügitulu 2008 – müügitulu 2007) / müügitulu 2007 * 100
- Brutokasumimäär (%) = brutokasum / müügitulu * 100
- Kasumi kasv (%) = (puhaskasum 2008 – puhaskasum 2007) / puhaskasum 2007 * 100
- Puhasrentaablus (%) = puhaskasum / müügitulu * 100
- Lühiajaliste kohustuste kattekordaja (kordades) = käibevara / lühiajalised kohustused
- ROA (%) = puhaskasum / varad kokku * 100
- ROE (%) = puhaskasum / omakapital kokku * 100

Valuutakursside ja intressimäärade muutumise risk

Konsolideerimisgrupi välisvaluuta tehingud tarnijate ja klientidega toimuvad EUR-des, mistõttu on valuutakursi risk madal.

Konsolideerimisgrupi ettevõttele on antud krediitdiasutuse poolt laenu nii fikseeritud intressimääraga kui ka Euro 6 kuu EURIBOR+ krediitdiasutuse marginaal tingimustel. Analüütikute hinnangul on järgneval aastal oodata intressimäärade (EURIBOR) langust, mis võib positiivselt mõjuda ettevõtte intressikuludele.

Investeeringud

Aruandeaastal emaettevõtte investeeris materiaalsesse põhivarasse kokku 28 700 krooni.

Lõpetamata ehitus majandusaasta lõpuks oli 2 164 963 krooni.

Tütarettevõtte investeeris materiaalsesse ja immateriaalsesse põhivarasse kokku 2 951 675 krooni. Suuremaks investeeringuks oli hoonete remonditööd.

Personal

Konsolideerimisgrupi keskmine töötajate arv majandusaastal oli 79 töötajat. Võrreldes eelmise majandusaastaga vähenes töötajate keskmine arv, mis on 23 töötajat vähem kui eelmisel majandusaastal. 2008 aastal moodustasid konsolideerimisgrupi tööjõukulud 12 773 tuhat krooni, kahanedes aastaga 1,1%. Tööjõukulude vähenemine on tingitud tütarettevõttes osalise tööaja ja osaliselt tasustatava puhkuse rakendamist, ning kogu konsolideerimisgrupist osade töötajate lahkumiset.

Konsolideerimisgrupi juhatuse liikmete töötasud moodustasid majandusaastal 619 tuhat krooni, mis on 84,2% rohkem kui eelmisel majandusaastal. Tütarettevõtte nõukogu liikmete tasud 2008 aastal oli 548 tuhat krooni (2007: 126 tuhat krooni).

Konsolideerimisgrupi nõukogu ja juhatuse liikmetele ei ole nende lahkumise korral hüvitisi ette nähtud.

Eesmärgid järgmiseks majandusaastaks

Juhtkond on hinnanud globaalse likviidsuskriisi ja sellega kaasnenud üldise majanduskriisi mõjusid kontserni äritegevusele. Juhtkonna hinnangul on olulisemateks lühi- ja pikaajalisemateks ohtudeks:

- deebitoride võimalikud makseraskused, mis võivad kaasa tuua kontserni nõuete väärtuse languse.
- keerulisemas majanduskeskkonnas võib kontsernil tekkida raskusi laenulepingus sätestatud tingimuste täitmisel.

Juhtkonnal ei ole võimalik usaldusväärselt ennustada, milline on majanduskriisi mõju kontserni tegevusele ja finantspositsioonile. Juhtkond usub, et on võtnud kasutusele kõik vajalikud meetmed, et tagada kontserni jätkusuutlikkus ja kasv praegustes tingimustes.

Konsolideerimisgrupi eesmärgiks uuel majandusaastal on jätkata ettevõtete põhitegevuste arendamist. 2009 aastal on plaanis emaettevõttel olemasolevate hoonete ja kinnistute korrastamine.

AS Estre põhieesmärgiks järgmisel majandusaastal on firma turupositsiooni säilitamine ja kindlustamine jähnenud majanduskeskkonnas. Seoses karmistunud laenuitingimustega ja stabiliseerunud nõudlusega vähenevad investeeringud põhivarasse.

Kontserni tegevusalad majandusaastal

Emaettevõtte peamised tegevusalad :

Enda kinnisvara üürile andmine (EMTAK 68201)

Hoonete haldamine (EMTAK 68321)

Tütarettevõtte peamised tegevusalad:

Põllu- ja metsamajandusmasinate tootmine ((EMTAK 28301)

Materjalid ja kaubad (EMTAK 46901)

Elektrienergia edasimüük (EMTAK 35141)

Enda kinnisvara üürile andmine (EMTAK 68201)

Hoonete haldamine (EMTAK 68321)

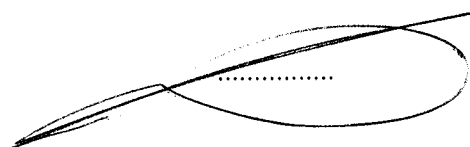
Sidusettevõtte peamised tegevusalad:

Kinnisvara müük (EMTAK 6810)

Hoonestusprojektide arendus (EMTAK 4110)

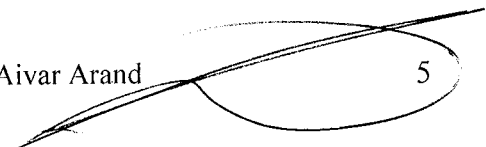
Aivar Arand

juhatuse liige

21.05.2009

Juhatuse liige: Aivar Arand

KONSOLIDEERIMISGRUPI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE**JUHATUSE DEKLARATSIOON KONSOLIDEERIMISGRUPI RAAMATUPIDAMISE
AASTAARUANDELE**

Tegevjuhtkond deklareerib oma vastutust emaettevõtte Arand AS ja kontserni konsolideeritud 2008.aasta raamatupidamise aastaaruande koostamise eest ja kinnitab oma parimas teadmises, et:

- konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud arvestuspõhimõtted on vastavuses Eesti hea raamatupidamistavaga;
- konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruanne kajastab õigesti ja õiglaselt kontserni finantsseisundit, majandustulemust ja rahavoogusid;
- kõik teadaolevad olulised asjaolud, mis on selgunud aruande valmimise kuupäevani (21.05.2009), on raamatupidamise aastaaruandes nõuetekohaselt arvesse võetud ja esitatud;
- kontsern ja emaettevõtte on jätkuvalt tegutsevad.

Aivar Arand
Juhatuse liige

21.mai 2009

Juhatuse liige: Aivar Arand

KONSOLIDEERITUD BILANSS

VARAD			korrigeeritud
	Lisa	31.12.2008	31.12.2007
Käibevara			
Raha		2 730 122	3 418 971
Nõuded ja ettemaksed	3	10 543 720	4 218 078
Varud	7	10 928 153	11 454 516
Käibevara kokku		24 201 995	19 091 565
Põhivara			
Pikaajalised finantsinvesteeringud	8	14 005 990	2 229 280
Kinnisvarainvesteeringud	11	70 700 000	117 170 000
Materiaalne põhivara	12	10 226 298	14 888 029
Immateriaalne põhivara	13	840	5 968
Põhivara kokku		94 933 128	134 293 277
VARAD KOKKU		119 135 123	153 384 842

KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL**KOHUSTUSED****Lühiajalised kohustused**

Laenukohustused	14	6 347 604	2 408 426
Võlad ja ettemaksed	18	3 376 025	7 226 415
Lühiajalised kohustused kokku		9 723 629	9 634 841

Pikaajalised kohustused

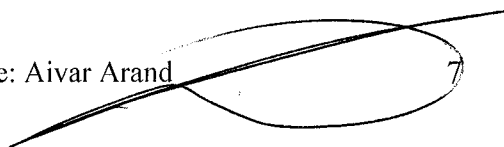
Pikaajalised laenukohustused	15,16,17	26 027 969	21 005 173
Pikaajalised eraldised	22	419 603	0
Sihtfinantseerimine	21	264 225	325 200
Pikaajalised kohustused kokku		26 711 797	21 330 373
Kohustused kokku		36 435 426	30 965 214

OMAKAPITAL

23

Vähemusesalus		1 174 322	1 427 961
Emaettevõtja aktsionärile kuuluv omakapital			
Aktiakapital		4 000 000	4 000 000
Kohustuslik reservkapital		200 515	200 515
Eelmiste perioodide jaotamata kasum		116 791 152	109 512 661
Aruandeaasta kasum (-kahjum)		- 39 466 292	7 278 491
Omakapital kokku		82 699 697	122 419 628
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU		119 135 123	153 384 842

Juhatuses liige: Aivar Arand

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks	
Initialed for the purpose of identification only	
Initsiaalid/Initials	76
Kirjutaja/date	25.02.09
E-Auril OÜ, Tallinn	

KONSOLIDEERITUD KASUMIARUANNE

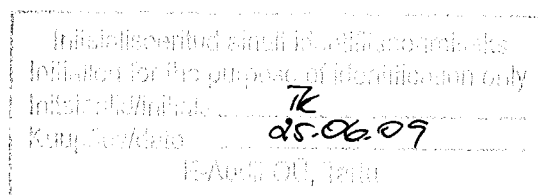
Skeem 1

korregeeritud

	Lisa	2008	2007
Müügitulu	24	41 201 086	44 273 142
Muud äritulud	25	1 343 139	390 145
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus		- 737 209	- 1 187 682
Kaubad, toore, materjal ja teenused	25	22 171 645	21 422 304
Mitmesugused tegevuskulud	25	3 522 401	6 438 951
Tööjõu kulud			
<i>Palgakulud</i>		9 582 824	9 689 477
<i>Sotsiaalmaksud</i>		3 190 099	3 226 048
Põhivara kulum ja väärtuse langus	11,12,13	2 453 796	1 563 767
Muud ärikulud	25	533 229	50 077
Kasum(-kahjum)kinnisvarainvesteeringute ümberhindlusest		- 39 805 863	4 483 036
Ärikasum		- 37 978 423	7 943 381
Finantstulud- ja kulud kokku	26	-1 741 508	-605 993
Kasum (-kahjum) enne maksustamist		-39 719 931	7 337 388
ARUANDEAASTA KASUM (-KAHJUM)		- 39 719 931	7 337 388
Vähemusosalusele kuuluv kahjum/kasum		- 253 639	+ 58 897
Emaettevõttele kuuluv kasum		- 39 466 292	7 278 491

Juhatuse liige: Aivar Arand

8

KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE

	Lisa	2008	2007
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum		-37 978 423	7 943 381
Korrigeerimised			
Põhivara kulum ja väärtuse langus	11,12,13	2 437 143	643 173
Põhivara mahakandmisest kulum		16 653	0
Kasum /kahjum põhivara müügist, neto	25	- 1 232 164	- 244 754
Tulu põhivara sihtfinantseerimisest	21	0	- 60 975
Kinnisvarainvesteeringute ümberhindlus	11	39 805 863	- 4 483 036
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus		- 1 725 677	1 112 764
Varude muutus		526 363	- 497 659
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus		-3 852 425	3 932 214
Makstud intressid		- 2 078 744	- 1 636 121
Tasutud tulumaks		0	- 939
Kokku rahavood äritegevusest		- 4 081 411	7 701 071
Rahavood investeerimistegevusest			
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetus	12	-1 960 375	-9 6330 600
s.h. kapitalirendi tingimustel		0	359 873
s.h. ettemaksete ja lõpetamata ehituse arvelt		0	1 247 174
Lõpetamata ehitus		- 2 301 938	- 722 441
Ettemaksed põhivara eest		0	- 10 000
Kinnisvara investeeringute soetus	11	-18 100 000	-17 633 631
Materiaalse põhivara ja kinnisvarainvesteeringute müük	11,12	33 491 678	21 533 475
Antud laenud	5	- 16 427 000	- 4 092 000
Antud laenude tagasimaksed	5	844 526	95 000
Saadud intressid	25	150 440	11 529
Tütarettevõtjate soetus		0	- 54 000
Tütarettevõtjate müük		0	4 000
Kokku rahavood investeerimistegevusest		- 4 302 669	- 8 591 621
Rahavood finantseerimistegevusest			
Makstud kapitalirendimakseid		- 1 375 960	- 366 493
Saadud laenud	14,15	33 868 164	28 072 667
Laenude tagasimaksed	14,15	- 25 751 023	- 25 088 839
Saadud-makstud krediit	14	1 000 000	770 771
Makstud järelmaks	17	- 28 350	- 34 235
Kokku rahavood finantseerimistegevusest		7 712 831	3 173 871
Valuutakursside muutuste mõju		- 17 600	0
RAHAVOOD KOKKU		- 688 849	2 463 321
Raha perioodi alguses		3 418 971	955 650
Rahajäägi muutus		-688 849	2 463 321
Raha perioodi lõpus		2 730 122	3 418 971

Juhatuse liige: Aivar Arand

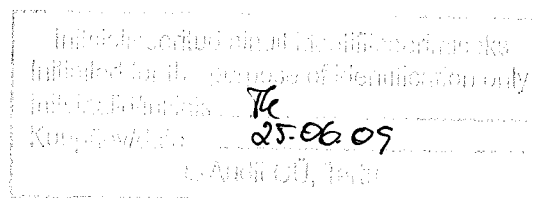
Initsiaalide ja allkirjade koostamine
 Initsiaalide ja allkirjade koostamine on tehtud
 Initsiaalide ja allkirjade koostamine on tehtud
 Kinnitatud: 25.06.09
 E-koostöö, E-koostöö

KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE

	Aksia- kapital	Kohustuslik reserv- kapital	Jaotamata kasum	Vähemus- osalus	Kokku
Saldo 31.12.2006	1 400 000	200 515	112 112 661	3 256 245	116 969 421
Aksiakapitali suurendamine	2 600 000		- 2 600 000		0
Vähemusosaluse vähenemine				- 1 887 181	- 1 887 181
Vähemusosaluse kasum			- 58 897	58 897	0
Aruandeaasta kasum			7 337 388		7 337 388
Saldo 31.12.2007	4 000 000	200 515	116 791 152	1 427 961	122 419 628
Vähemusosaluse kahjum			253 639	-253 639	0
Aruandeaasta kahjum			-39 719 931		- 39 719 931
Saldo 31.12.2008	4 000 000	200 515	77 324 860	1 174 322	82 699 697

Juhatuses liige: Aivar Arand

10

LISAD KONSOLIDEERIMISGRUPI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE**Lisa 1. Raamatupidamise aastaaruande koostamise alused**

Arand AS (edaspidi ka "emaettevõtte") ning tema tütarettevõtte (edaspidi koos "kontsern") konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavalt Eesti heale raamatupidamistavale ja kasutades soetusmaksumuse printsiipi, v.a. juhtudel, kui arvestuspõhimõtetes alljärgnevalt on kirjeldatud teisiti. Eesti hea raamatupidamistava on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev raamatupidamistava, mille põhinõuded kehtestatakse Eesti Vabariigi raamatupidamise seadusega ning mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt väljaantavad juhendid.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud Eesti kroonides ühe krooni täpsusega.

Järgnevalt on välja toodud peamised arvestuspõhimõtted ja hindamisalused.

Konsolideerimine

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab Arand AS ning selle tütarettevõtte Estre AS finantsnäitajaid konsolideerituna rida-realt. Tütarettevõtte konsolideeritakse alates kuupäevast, mil vastavalt valitsev mõju või ühine kontroll on kontsernile üle läinud ning nende konsolideerimine lõpetatakse alates kuupäevast, mil kontsernil valitsevat mõju või ühist kontrolli enam ei ole. Elimineeritud on kõik kontsernisisesed nõuded ja kohustused, kontserni ettevõtete vahelised tehingud ning nende tulemusena tekkinud realiseerimata kasumid ja kahjumid. Vähemusosa emaettevõtte kontrolli all olevate ettevõtete tulemusel ja omakapitalis on konsolideeritud bilansis kajastatud omakapitali koosseisus eraldi emaettevõtte omanikele kuuluvast omakapitalist ning konsolideeritud kasumiaruandes eraldi kirjel.

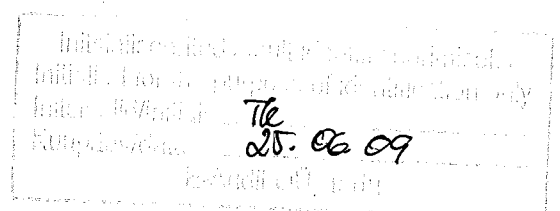
Tütarettevõtteks loetakse ettevõtet, mille üle emaettevõttel on kontroll. Tütarettevõtet loetakse emaettevõtte kontrolli all olevaks, kui emaettevõtte omab kas otseselt või kaudselt üle 50% tütarettevõtte hääleõiguslikest aktsiatest või osadest või on muul moel võimeline kontrollima tütarettevõtte tegevus- ja finantspoliitikat. Arand AS omab 94,8% tütarettevõtte osadest ning omab kontrolli tema majandustegevuse üle.

Tütarettevõtte kasutab oma aruannete koostamisel samu arvestuspõhimõtteid, mis emaettevõttegi. Kõik kontsernisisesed tehingud, nõuded ja kohustused ning realiseerimata kasumid ja kahjumid kontserni ettevõtete vahel toimunud tehingutelt on raamatupidamise aastaaruandes täies ulatuses elimineeritud. Realiseerimata kahjumeid ei elimineerita, kui sisuliselt on tegemist vara väärtuse langusega.

Uued tütarettevõtted kajastatakse konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes ostumeetodil. Ostumeetodil kajastatavate äriühenduste soetusmaksumus jagatakse varade, kohustuste ja tingimuslike kohustuste õiglastele väärtustele omandamise kuupäeva seisuga. See osa soetusmaksumusest, mis ületab soetatud varade, kohustuste ja tingimuslike kohustuste õiglast väärtust, kajastatakse firmaväärtusena. Juhul, kui õiglane väärtus ületab soetusmaksumust, siis see vahe kajastatakse koheselt täies ulatuses perioodi tuluna.

Sidusettevõtja on ettevõtte, mille üle emaettevõtjal on oluline mõju, kuid mida ta ei kontrolli. Üldjuhul eeldatakse olulise mõju olemasolu juhul, kui ettevõtte omab sidusettevõtjas 20% kuni 50% hääleõiguslikest aktsiatest või osadest.

Investeeringud sidusettevõtjatesse on AS Arand bilansis kajastanud kapitaliosaluse meetodil. Selle meetodi kohaselt on võetud investeering arvele tema soetusmaksumuse ning korrigeeritud järgmisel perioodil investori osaluse muutustega investeeringuobjekti omakapitalis ja omandamisel tekkinud

firmaväärtuse võimalike allahindlustega. Omavahelised realiseerumata kasumid on elimineeritud investori ja sidusettevõtte vaheliste tehingute puhul vastavalt ettevõtte osaluse suurusele.

Tulu investeeringult kajastatakse ainult selles ulatuses, milles ettevõttele tehakse väljamakseid pärast investeerimisobjekti omandamiskuupäeva tekkinud akumuleeritud kasumist. Sellist kasumit ületavaid väljamakseid loetakse investeeringu tagastamiseks ja lahutatakse investeeringu soetusmaksumusest

Investeering tütarettevõttesse emasettevõtte konsolideerimata bilansis

Emaettevõtte konsolideerimata bilansis (esitatud lisas 28) on investeeringud tütarettevõttesse kajastatud soetusmaksumuse meetodil. See tähendab, et investeering kajastatakse algselt tema soetusmaksumuses, milleks on omandamisel makstava tasu õiglane väärtus ning hiljem korrigeeritakse seda vajadusel investeeringu väärtuse langusest tulenevate allahindlustega. Investeeringu bilansilise väärtuse võimalikku langust kontrollitakse juhtudel, kui mingid sündmused või asjaolude muutumine näitavad, et vara kaetav väärtus võib olla langenud alla tema bilansilise väärtuse. Kui sellised asjaolud on olemas, viib kontsern läbi vara kaetava väärtuse hindamise. Kui hinnanguline kaetav väärtus on väiksem kui bilansiline väärtus, siis hinnatakse investeering alla kuni kaetava väärtuseni (kõrgem kahest: kasutusväärtus ja õiglane väärtus miinus müügikulutused). Allahindlus kajastatakse aruandeperioodi finantskuluna.

Tütarettevõtete poolt makstavad dividendid kajastatakse sel hetkel, kui emasettevõttel tekib õigus neile dividendidele, finantstuluna, v.a. see osa dividendidest, mis makstakse välja selle vaba omakapitali arvelt, mille tütarettevõtte oli teeninud välja enne selle ettevõtte soetamist kontserni poolt. Selline osa dividendidest kajastatakse investeeringu vähendusena.

Välisvaluutas fikseeritud tehingud

Emaettevõtte arvestusvaluutaks on Eesti kroon, mis on ka kontserni konsolideeritud ja emasettevõtte konsolideerimata aruannete esitusvaluutaks; kõiki teisi valuutasid loetakse välisvaluutadeks.

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel võetakse aluseks tehingu toimumise päeval ametlikult kehtivad Eesti Panga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud rahalised varad ja kohustused hinnatakse bilansipäeva seisuga ümber Eesti kroonidesse bilansipäeval ametlikult kehtiva Eesti Panga valuutakursside alusel.

Ümberhindamise tulemusena saadud kursikasumid ja -kahjumid kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes, kusjuures ärituludes ja -kuludes kajastatakse valuutakursi kasumid ja kahjumid, mis on seotud tarnijate ja ostjate arveldustega; muud välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid on kasumiaruandes kajastatud finantstuludes ja -kuludes.

Tulu kajastamine

Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasel väärtusel. Kui tasumine toimub tavatingimustest pikema perioodi jooksul, kajastatakse tulu saadava tasu nüüdsväärtuses.

Kaupade müügist tulenevat tulu kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav. Juhul, kui kontsernil on kauba müümisega seoses ka müüdava kauba paigaldamise kohustus ja see moodustab olulise osa tehingu maksumusest, kajastatakse tulu pärast paigaldamisprotsessi lõpetamist. Erandina kajastatakse tulu kohe peale kauba ostjale üleandmist juhul, kui paigaldamine ei ole oma olemuselt keeruline ja tõomahukas.

Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel.

Intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt lähtudes sisemisest intressimäärast. Dividenditulu kajastatakse vastavalt nõudeõiguse tekkimisele.

Finantsvarad

Kõik finantsvarad võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara eest makstud tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab ka kõiki finantsvara soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi, sealhulgas tasud vahendajatele ja nõustajatele, tehinguga kaasnevad

Juhatuse liige: Aivar Arand

12

Initialiseeritud ainult identiteetseerimiseks
Initialed for the purpose of identification only
Initsiaalid/Initials
Kuupäev/date 25.06.09
E-Audit OÜ, Tallinn

mittetagastatavad maksud ja muud sarnased kulutused, v.a. selliste finantsvarade, mida kajastatakse õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande, soetamisega seotud kulutused.

Finantsvaraks loetakse raha, lühiajalisi finantsinvesteeringuid, nõudeid ostjate vastu ja muid lühi- ja pikaajalisi nõudeid.

Kõik tavapärastel turutingimustel toimuvad finantsvarade ostud ja müügid kajastatakse nende tehingute tehingupäeval, s.t. päeval, mil kontsern võtab endale kohustuse (näiteks sõlmib lepingu) teatud finantsvara ostuks või müügiks. Tavapärasel turutingimusel toimuvaks nimetatakse selliseid oste ja müüke, mille puhul ostetava või müüdava finantsvara üleandmine müüjalt ostjale toimub antud turul väljakujunenud või vastavate turegulaatsioonidega nõutud perioodi jooksul.

Pärast algset arvelevõtmist kajastatakse kõiki finantsvarasid õiglasel väärtuses, v.a.:

- a) nõuded teiste osapoolte vastu, mida kontsern ei ole soetanud edasimüügi eesmärgil ja lunastus-tähtajani hoitavad finantsinvesteeringud – kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses;
- b) investeeringud aktsiatesse ja teistesse omakapitaliinstrumentidesse, mille õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata (k.a. selliste varadega seotud tuletisinstrumendid) – kajastatakse soetusmaksumuses.

1. Raha ja raha ekvivalendid

Raha ning raha ekvivalentidena on kajastatud kassas olevat sularaha, nõudmiseni hoiuseid pankades, rahaturufondi osakuid ning tähtajalisi hoiuseid tähtajaga kuni 3 kuud. Raha ja selle ekvivalendid on bilansis hinnatud õiglasel väärtuses, mis baseerub bilansipäeva Eesti Panga ametlikel valuutakurssidel. Õiglase väärtuse muutustest tulenevad kasumid ja kahjumid on kajastatud kasumiaruandes real "Finantstulud ja kulud". Rahavoogude aruandes kajastatakse rahavoogusid äritegevusest kaudsel meetodil. Investeeringus- ja finantseerimistegevusest tulenevaid rahavoogusid kajastatakse otsemeetodil.

2. Nõuded ostjate vastu

Nõuetena ostjate vastu on kajastatud ettevõtte tavapärase äritegevuse käigus tekkinud nõudeid. Nõuded ostjate vastu, samuti kõik muud nõuded, on kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuses (so soetusväärtus, millest on maha arvatud nõude laekumise ebatõenäolisusest tingitud allahindlus) või soetusmaksumuses.

Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega (miinus võimalikud allahindlused), mistõttu lühiajalisi nõudeid on kajastatud bilansis tõenäoliselt laekuv summas.

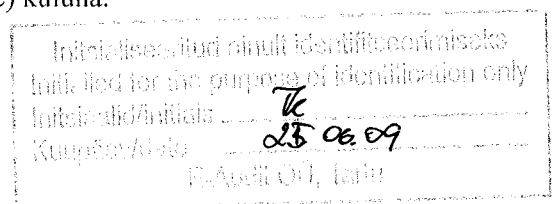
Individuaalselt oluliste nõuete väärtuse langust ehk vajadust allahindluseks hinnatakse iga ostja osas eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Ostjatelt laekumata arved on bilansis hinnatud tõenäoliselt laekuvatest summadest lähtudes. Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded ja lootusetud nõuded on kajastatud ettevõtte muudes tegevuskuludes. Ostjatelt laekumata arved, mille maksetähtaeg on ületatud 360 päeva võrra, on kantud kuludesse täies ulatuses. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumisi kajastatakse ebatõenäoliste nõuete kulu vähenemisena ning tulu muude ärituludes.

Varud

Valmistoodang ja lõpetamata toodang võetakse arvele tootmisomahinnas, mis koosneb nendest otsestest ja kaudsetest tootmisväljaminekutest, milleta varud ei oleks praeguses olukorras ja koguses. Tootmise üldkulud jagatakse lõpetamata ja valmistoodangule lähtudes normaalsetest tootmismahtudest.

Muud varud võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb varude ostuhinnast, muudest mittetagastatavatest maksudest ja soetamisega otseselt seotud veokuludest, millest on maha arvatud hinnaalandid.

Varude soetusmaksumuse kindlaks määramisel kasutatakse kaalutud keskmise soetusmaksumuse meetodit. Varud hinnatakse bilansis lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimismaksumus. Varude allahindlusi nende neto realiseerimismaksumusele kajastatakse allahindluse perioodil müüdud toodangu (kaupade, teenuste) kuluna.

Põhivara**1. Kinnisvarainvesteeringud**

Kinnisvarainvesteering on vara, mida ettevõtte hoiab kas omanikuna või kapitalirendi tingimustel rendituna renditulu teenimise, väärtuse kasvu või mõlemal eesmärgil. Kinnisvarainvesteering võetakse bilansis arvele tema soetusmaksumuses, mis sisaldab ka soetamisega otseselt seonduvaid tehingutasusid.

Kinnisvarainvesteering hinnatakse igal bilansipäeval tema õiglases väärtuses, kasutades ettevõtteväliste professionaalsete hindajate abi. Õiglase väärtuse määramisel on lähtutud objekti turuhinnast, milleks loetakse soodsaimat hinda, mida müüja võiks saada avatud turul objekti müümisel või ostja selle ostmisel. Väärtuse muutusest tulenevad kasumid või kahjumid on kajastatud aruandeperioodi kasumiaruandes.

Tütarettevõttes on kinnisvarainvesteeringuna kajastatud kinnisvaraobjekte (maa, hoone), mida ettevõtte hoiab renditulu teenimise või turuväärtuse kasvu eesmärgil ja mida ei kasutata enda majandustegevuses. Kinnisvarainvesteering on bilansis algselt võetud tema soetusmaksumuses, mis sisaldab ka soetamisega otseselt seonduvaid tehingutasusid (s.o notaritasud, riigilõivud, nõustajatele makstud tasud ja muud kulutused). Edasi kajastatakse kinnisvarainvesteeringuid analoogselt materiaalse põhivaraga (vt punkt 2.).

Kinnisvarainvesteeringut amortiseeritakse lineaarselt. Kinnisvarainvesteeringu ümberklassifitseerimisel muuks varaks rakendatakse objektile selle varadegrupi arvestusreegleid, kuhu ta liigitatakse.

2. Materiaalne põhivara

Materiaalse põhivara kajastamisel bilansis on selle soetusmaksumusest maha arvatud akumulieeritud kulum ja vara väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Olulisuse printsiibist lähtudes on põhivarana kajastatud need varaobjektid, mille soetusmaksumus ületab 10 000 krooni ja mille kasulik eluiga on üle ühe aasta. Madalama soetusmaksumusega või lühema kasuliku elueaga varaobjektid kantakse kasutusse võtmisel kuluks ning nende üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest olulistest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena, määrates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt komponentide kasulikule elueale.

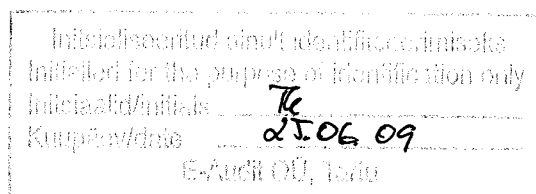
Kui põhivara objekti valmistamine vältab pikema perioodi ja seda finantseeritakse laenuga, lülitatakse laenukasutuse kulutused objekti soetusmaksumusse. Vara maksumusse kapitaliseeritakse laenukasutuse kulutused, mis on arvestatud alates vara valmistamise alustamise hetkest kuni vara valmimiseni.

Ettevõtte kasutab materiaalse põhivara amortiseerimisel lineaarset meetodit. Materiaalse põhivara gruppidele on üldjuhul määratud järgmised kulumi normid aastas:

Materiaalse põhivara grupp	Kulumi norm aastas
Maa	ei amortiseerita
Ehitised ja rajatised	5% aastas
Masinad ja seadmed	10-25% aastas
Muu inventar	25% aastas

Juhatuse liige: Aivar Arand

14

Materiaalse põhivara objekti spetsiifika tõttu võib selle eluiga erineda muu sarnase grupi omast. Sellisel juhul vaadatakse seda eraldiseisva objektina ning määratakse talle sobiv amortisatsiooniperiood.

Materiaalsele põhivarale määratud amortisatsiooninormid vaadatakse üle, kui on ilmnenud asjaolusid, mis võivad oluliselt muuta põhivara või põhivaragrupi kasulikku eluiga. Hinnangute muutuste mõju kajastub aruandeperioodis ja järgnevatel perioodides.

Kui vara lõppväärtus ületab tema bilansilist jääkmaksumust, lõpetatakse vara amortiseerimine. Amortiseerimist alustatakse uuesti hetkest, mil vara lõppväärtus on langenud alla tema bilansilise jääkmaksumuse.

Kui materiaalse põhivara objektile on tehtud selliseid parendusväljaminekuid, mis vastavad materiaalse põhivara mõistele, siis need kulutused on arvele võetud eraldi põhivaraobjektina. Jooksva hoolduse ja remondiga kaasnevad kulutused kajastatakse aruandeperioodi kuludes.

Kui materiaalse põhivara objektil vahetatakse välja mõni oluline komponent, lisatakse uue komponendi soetusmaksumus objekti soetusmaksumusele, eeldusel, et see vastab materiaalse põhivara mõistele. Asendatav komponent kantakse bilansist maha. Kui asendatava komponendi soetusmaksumus ei ole teada, hinnatakse maha kantavat maksumust lähtudes asendamise hetke soetusmaksumusest, arvestades maha hinnangulise kulumi.

Põhivara objektid, mis väga tõenäoliselt müüakse lähema 12 kuu jooksul, on klassifitseeritud ümber müügiotol põhivaraks ja kajastatud bilansis käibevarana. Müügiotol põhivara on kajastatud bilansilises maksumuses või õiglases väärtuses, sõltuvalt sellest, kumb on madalam.

3. Immateriaalne põhivara

Immateriaalne põhivara on arvele võetud ja kajastatud bilansis lähtudes samadest põhimõtetest, mida on rakendatud materiaalsetele põhivaradele. Immateriaalse põhivara amortiseerimisel on kasutatud lineaarset meetodit.

Immateriaalne põhivara	Kulumi norm aastas
Tarkvara	50%

Rendiarvestus

Kapitalirendiks loetakse rendisuhet, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Ülejäänud rendilepinguid käsitletakse kasutusrendina.

1. Ettevõtte kui rentnik

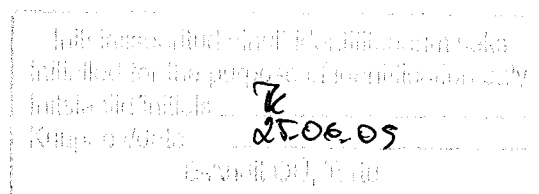
Kapitalirendi alusel renditud vara on bilansis kajastatud vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas, milleks on juhtkonna arvates rendilepingutes toodud vara soetusmaksumus. Ettevõtte juhtkond on seisukohal, et ettevõtte sisene intressimäär on vastavuses kapitalirendile andja poolt määratud intressimääradega. Makstavad rendimaksud jagatakse finantskuluks (intressid) ja kohustuse jääkväärtuse vähendamiseks. Finantskulud kajastatakse rendiperioodi jooksul. Kapitalirendi tingimustel renditud varad on amortiseeritud sarnaselt omandatud põhivaradega.

Kasutusrendi korras renditud vara lepingujärgsed maksed on kajastatud rendiperioodi jooksul lineaarselt ettevõtte tegevuskuludena.

2. Ettevõtte kui rendileandja

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara on kajastatud bilansis tavakorras, analoogselt põhivaraga. Väljarenditavat vara on amortiseeritud lähtudes ettevõttes sama tüüpi varade osas rakendatavatest amortiseerimis põhimõtetest.

Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kuluna.

Finantskohustused

Kõik finantskohustused (võlad tarnijatele, võetud laenud ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustused) on võetud algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on makstava tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine on toimunud korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi on bilansis kajastatud maksmisele kuuluvas summas.

Pikaajalised finantskohustused on võetud algselt arvele maksmisele kuuluva tasu õiglases väärtuses. Pikaajalistelt kohustustelt intressikulu arvestamisel on kasutatud finantsinstrumendi sisemise intressimäära meetodit. Kui pikaajalise kohustuse sisemine intressimäär erineb lepingus fikseeritud intressimäärast, on see võetud arvele tema nüüdisväärtuses, diskonteerituna turu intressimääraga sarnaste tingimustega finantsinstrumendile. Ettevõtte juhtkond on seisukohal, et aruandeaastal vastab ettevõtte sisemine intressimäär lepingutes fikseeritud intressimääradele.

Kohustuslik reservkapital

Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule ja emaettevõtte põhikirjale teeb ettevõtte iga aasta puhaskasumist vähemalt 5%-lise eraldise kohustuslikku reservkapitali kuni reservkapital moodustab vähemalt 10% osakapitalist. Kohustuslikku reservkapitali ei tohi dividendidena välja maksta, kuid seda võib kasutada kahjumi katmiseks, kui kahjumeid ei ole võimalik katta vabast omakapitalist. Samuti võib kohustuslikku reservkapitali kasutada osakapitali suurendamiseks.

Ettevõtete tulu maksustamineEmaettevõtte ja Eestis registreeritud tütarettevõtted

Tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis mitte ettevõtete kasumit, vaid väljamakstavaid dividendide. Kuni 31. detsembrini 2007. a väljamakstud dividendide osas oli maksumääraks 22/78 ning alates 1. jaanuarist 2008. a on maksumääraks 21/79 netodividendidelt. Kuna tulumaksu objektiks on ettevõtte kasumi asemel väljamakstavad dividendid, siis ei eksisteeri erinevusi varade ja kohustuste maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuste vahel, millelt tekiks edasilükkunud tulumaksu nõue või kohustus.

Dividendide maksimisega kaasnev tulumaks kajastatakse dividendide väljakuulutamise hetkel kasumiaruandes kuluna.

Eraldised

Eraldistena kajastatakse tõenäolisi tegevusest tingitud või juriidilisi kohustusi, mis tulenevad enne bilansipäeva toimunud sündmustest. Juhul kui eraldis realiseerub tõenäoliselt rohkem kui ühe aasta pärast, kajastatakse seda diskonteeritud nüüdisväärtuses. Diskonteerimisel võetakse aluseks sarnaste kohustuste suhtes turul valitsev intressimäär. Eraldise moodustamine või olemasoleva eraldise suurendamine kajastatakse aruandeperioodil kasumiaruanses kuluna.

Segmendiaruandlus

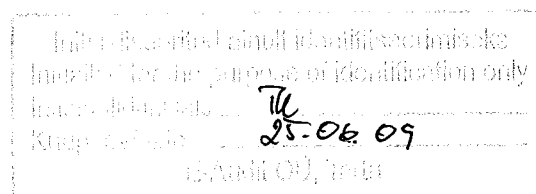
Segmnendina käsitletakse juhtimistruktuuris eraldi vaadeldavat ettevõtte osa, mis osutab erinevaid teenuseid. Tütarettevõtja sisemine juhtimistruktuur on jagatud järgmiste ärisegmentide vahel:

Põhitegevus

Elektrienergia edasimüük

Juhatuse liige: Aivar Arand

16

Sihtfinantseerimine

Tütarettevõtte on lähtunud sihtfinantseerimiste kajastamisel brutomeetodist. Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel lähtutakse tulude ja kulude vastavuse printsiibist. Saadud summasid kajastatakse tuluna kui ettevõtte aktsepteerib finantseerimisega kaasnevaid tingimusi ja kavatseb neid täita ning finantseerimise summa on usaldusväärselt määratav ja selle laekumine on tõenäoline. Saadud toetus kajastatakse kasumiaruandes tuluna.

Varade sihtfinantseerimisel võetakse soetatud vara bilansis arvele tema soetusmaksumuses; varade soetamise toetusena saadud summa kajastatakse bilansis kohustusena, mis kantakse tulusse soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

Tulude arvestus

Tulu kaupade müügist on kajastatud siis, kui olulised omandiga seonduvad riskid ja hüved on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulutusi on võimalik usaldusväärselt mõõta.

Tulu teenuse müügist on kajastatud üldjuhul teenuse osutamise järel. Kui teenust osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis sel juhul on lähtutud valmidusastme meetodist, so teenuse osutamisest saadavad tulud ja kasum on kajastatud proportsionaalselt samades perioodides nagu teenuse osutamise seotud kulud. Teenuse valmidusastme määramise meetodina on kasutatud bilansipäevaks osutatud teenuse kvantitatiivset osakaalu kogu teenuse mahust.

Seotud osapooled

Osapooli on loetud seotuks juhul, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole äriliste otsustele. Arand AS konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes loetakse seotud osapoolteks:

- emaettevõtet kontrollivad või selle üle olulist mõju omavad isikud;
- tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikutest omanikud, v.a juhul, kui antud isikutel puudub võimalus avaldada olulist mõju ettevõtte äriliste otsustele;
- punktis (b) kirjeldatud isikute lähedased pereliikmed (elukaaslased ja lapsed) ja nende poolt kontrollitavad või nende olulise mõju all olevad ettevõtted.

Ema-ja tütarettevõtete vahelisi tehinguid ei vaadelda seotud osapoolte vaheliste tehingutena.

Rahavoogude aruanne

Rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil - äritegevuse rahavoogude leidmisel on korrigeeritud ärikasumit, elimineerides mitterahaliste tehingute mõju ja äritegevusega seotud käibevarade ning lühiajaliste kohustuse saldode muutused. Rahavood investeerimistegevusest ja finantseerimistegevusest on kajastatud otsemeetodil.

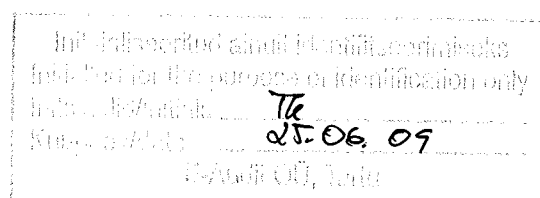
Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised varade ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansi kuupäeva, 31. detsembri 2008 ja aruande koostamise kuupäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Bilansipäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustuste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on avalikustatud aastaaruande lisades.

Juhatuse liige: Aivar Arand

17

Lisa 2. Aastaruande korrigeerimine

Peale 2007 majandusaasta aruande kinnitamist, selgus viga omakapitalis vähemusosaluse kajastamisel. Järgnevad tabelid annavad ülevaate muudatustes põhjaruannetes:

Bilanss

		Muutus	Korrigeeritud
Muudetud read	31.12.2007	31.12.2007	31.12.2007
Vähemusosalus	930 502	+ 497 459	1 427 961
Eelmiste perioodide jaotamata kasum	109 989 602	- 476 941	109 512 661
Aruandeaasta kasum	7 299 009	- 20 518	7 278 491

Kasumiaruanne

		Muutus	Korrigeeritud
Muudetud read	2007	2007	2007
Vähemusosalusele kuuluv kasum	38 379	+20 518	58 897
Emaettevõttele kuuluv kasum	7 299 009	-20 518	7 278 491

Lisa 3. Nõuded ja ettemaksed

	Lisa	31.12.2008	31.12.2007
Nõuded ostjate vastu	4	3 887 117	1 582 938
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	20	3	3
Muud lühiajalised nõuded	5	6 607 618	2 541 350
Ettemaksed teenuste eest	6	48 982	93 787
Kokku		10 543 720	4 218 078

Lisa 4. Nõuded ostjate vastu

	31.12.2008. a	31.12.2007. a
Ostjatelt laekumata arved	3 998 901	1 582 938
Ebatõenäoliselt laekuvad arved	- 111 784	0
Nõuded ostjate vastu kokku	3 887 117	1 582 938

Juhatuse hinnangul on seisuga 31.12.2008 arvelolevad nõuded likviidsed. Majandusaastal on kantud lootusetuks nõudeid summas 6 042 krooni.

Lisa 5. Muud lühiajalised nõuded

	Lisa	31.12.2008	31.12.2007
Antud laenud sidusettevõttele		4 736 000	2 081 000
Antud laenud isikutele/ettevõtetele	9	1 284 602	400 992
Intressid	30	493 232	21 894
Muud nõuded		93 784	37 464
Kokku		6 607 618	2 541 350

Sidusettevõttele majandusaastal antud laenude intressimäär oli 5% aastas. Bilansipäeva seisuga oli intressinõue antud laenudelt sidusettevõttele OÜ Germanfort 475 246 krooni.

Lisa 6. Ettemaksed teenuste eest

	31.12.2008	31.12.2007
Kindlustusmaksed	31 390	55 622
Perioodika, reklaam	7 794	18 910
Muud ettemaksed	9 798	19 255
Kokku	48 982	93 787

Juhatuse liige: Aivar Arand

18

Infotelli esitatud ainult identifitseerimiseks
 Information for the purpose of identification only
 Infotelli esitatud ainult identifitseerimiseks
 Information for the purpose of identification only
 25.06.09
 K. Arand OÜ, juhatuse liige

Lisa 7. Varud

Varude grupp	31.12.2008	31.12.2006
Tooraine ja materjal	2 226 487	3 532 049
Valmistoodang	4 207 754	2 915 222
Müügiks ostetud kaubad	204 765	169 871
Lõpetamata toodang	4 281 902	4 837 223
Ettemaksed tarnijatele	7 245	151
Kokku	10 928 153	11 454 516

Varude inventuuride käigus kanti tütarettevõttes varude osalise kasutuskõlbmatuse tõttu kuludesse 247 315 krooni (2007.a. 186 598 krooni) väärtuses kaupa.

AS Estre varusid on kolmandate osapoolte käes vastutaval hoiul bilansilise maksumusega 482 154 krooni (2007: 96 876 krooni).

AS Estre on võtnud vastutavale hoiule komitentide kaupa kogusummas 55 701 krooni (2007: 59 944 krooni).

Lisa 8. Pikaajalised finantsinvesteeringud

	Lisa	31.12.2008	31.12.2007
Sidusettevõtjate osad	10	163 118	430 272
Pikaajalised nõuded	9	13 842 872	1 799 008
Pikaajalised finantsinvesteeringud kokku		14 005 990	2 229 280

Konsolideeritud kontserni aastaruandes on tütarettevõtte osad elimineeritud.

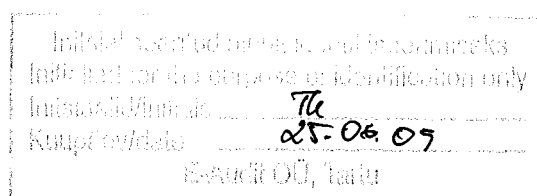
Lisa 9. Pikaajalised nõuded

	Lisa	31.12.2007	31.12.2008	Tagasimaksed 2009.a.	Tagasimaksed 2010-2013.a.	Maksetähtaeg	Intressi- määr
Antud laen	5,8	2 200 000	15 127 474	1 284 602	13 842 872	31.12.2013	5-7%
Kokku		2 200 000	15 127 474	1 284 602	13 842 872		

Pikaajaliste nõuete all on kajastatud sidusettevõttele antud laenu pikaajaline osa 12 463 000 krooni, intressiga 5% aastas, ülejäänud 1 379 872 krooni on juriidilistele isikutele antud laen intressiga 7% aastas.

Juhatuse liige: Aivar Arand

19

Lisa 10. Tütar- ja sidusettevõtjad

2008.a omas Arand AS osalust järgmistes tütar – ja sidusettevõtetes.

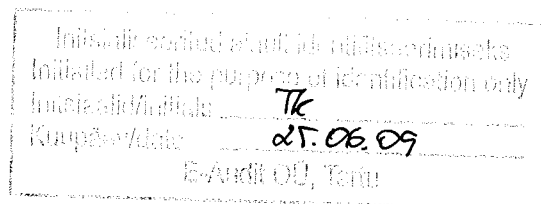
Asukoht	Germanfort OÜ	AS Estre
	Sidusettevõtte Eesti	Tütarettevõtte Eesti
	Kinnisvara ost, müük, vahendus, arendus.	Põllu-ja metsatöömashinate ning nende osade tootmine.
Põhitegevusala		
Osaluse % aasta alguses	50%	92,02%
Osaluse bilansiline väärtus aasta alguses	430 272	7 206 317
Aruandeaasta tehingud		
Kapitaliosaluse meetodil arvestatud		
kasum/kahjum	- 267 154	0
Osaluse % aasta lõpus	50%	92,02%
Osaluse bilansiline väärtus aasta lõpus	163 118	7 206 317
31.12.2008		
Varad	41 025 501	22 142 601
Kohustused	40 699 266	7 426 775
Omakapital	326 235	14 715 826
Müügitulu	3 104 437	34 209 762
Tegevuskulud	524 009	1 999 254
Puhaskasum (-kahjum)	- 1 427 469	- 3 178 440

Eelmisel aruandeaastal toimunud tehingutest tütar- ja sidusettevõtete aktsiate või osadega annab ülevaate järgnev tabel:.

	Germanfort OÜ	AS Estre
	Sidusettevõtte	Tütarettevõtte
Osaluse % aasta alguses	50%	81,20%
Osaluse bilansiline väärtus aasta alguses	21 000	5 947 814
Omandatud osalused		
Omandatud osaluse %	0%	10,82%
Omandatud osaluse soetusmaksumus	0	1 258 503
Osaluse % aasta lõpus		
Osaluse bilansiline väärtus aasta lõpus	50%	92,02%
	430 272	7 206 317
31.12.2007		
Varad	23 922 603	38 632 053
Kohustused	23 062 059	20 737 787
Omakapital	860 544	17 894 266
Müügitulu	7 283 297	37 158 457
Tegevuskulud	393 869	4 514 449
Puhaskasum	809 046	738 066

Juhatuse liige: Aivar Arand

20

Lisa 11. Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringute õiglane väärtus jaotub järgnevalt emaettevõttes:

Saldo seisuga 31.12.2006	114 621 160
Ümberklassifitseerimine materiaalsest põhivarast	1 687 077
Kapitaliseeritud kulutused	17 633 631
Õiglase väärtuse suurenemine 2007	4 483 036
Majandusaasta kulum	-254 904
Ümberklassifitseeritud kulum	-13 882
Müüdud kinnisvarainvesteeringud	-21 000 000
Saldo seisuga 31.12.2007	117 170 000
Ümberklassifitseerimine materiaalsest põhivarast	4 669 990
Kapitaliseeritud kulutused	2 234 072
Õiglase väärtuse vähenemine 2008	-39 805 863
Majandusaasta kulum	-568 199
Müüdud kinnisvarainvesteeringud	-13 000 000
Saldo seisuga 31.12.2008	70 700 000

Kinnisvarainvesteeringute õiglane väärtus jaotub emaettevõttes järgnevalt:

31.12.2007	103 300 000
Teguri tn kinnistu	80 200 000
Betooni tn kinnistu	10 100 000
Mõisa, Piigaste küla	13 000 000
31.12.2008	70 700 000
Teguri tn kinnistu	47 300 000
Betooni tn kinnistu	5 300 000
Sepa tn kinnistu	18 100 000

	31.12.2008	31.12.2008
Renditulu kinnisvarainvesteeringust	6 886 713	5 675 671
Vara haldamisega kaasnev kommunaalkulu	2 450 329	1 779 512
Tulu kinnisvarainvesteeringutelt	4 436 384	3 896 159

2008. aastal klassifitseeris tütarettevõtte materiaalsest põhivarast kinnisvarainvesteeringuks ümber ühe oma tootmishoonet, kuna hoone kasutamise eesmärk muutus. Hoones lõpetati tootmistegevus ning see anti pikaajalisele rendile. Majandusaasta lõpul müüs tütarettevõtja kinnisvarainvesteeringu emaettevõtjale turuhinnas.

Juhatuses liige: Aivar Arand

21

This document contains neither recommendations nor
 conclusions of the FBI. It is the property of the FBI and is
 loaned to your agency; it and its contents are not to be
 distributed outside your agency.

THE
 25.06.09
 1-4-09 00:14:07

Lisa 12. Materiaalne põhivara

	Maa	Ehitised	Masina- ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	Lõpetamata ehitised ja ettemaksed	Kokku
Soetusmaksumuses						
Seisuga 31.12.2006	850 325	2 293 631	7 854 523	126 558	3 482 536	14 607 573
Parendused	0	5 611 142				5 611 142
Soetused	0	1 464 399	2 219 381	30 678	-559 041	3 155 417
Ümberklassifitseerimine kinnisvarainvesteeringuks	0	-1 687 077	0	0	0	-1 687 077
Müük	0	0	-529 900	-14 259	0	-544 159
Mahakandmine	0	-41 664	-18 644	0	0	-60 308
Seisuga 31.12.2007	850 325	7 640 431	9 525 360	142 977	2 923 495	21 082 588
Parendused	0	1 188 532	0	0	0	1 188 532
Soetused	0	96 257	1 947 192	0	-758 532	1 284 917
Ümberklassifitseerimine kinnisvarainvesteeringuks	0	-4 669 990	0	0	0	-4 669 990
Müük	-587 084	-193 314	-528 875	0	0	-1 309 273
Mahakandmine	0	-33 340	-673 476	0	0	-706 816
Seisuga 31.12.2008	2 63 241	4 028 576	10 270 201	142 977	2 164 963	16 869 958
Akumuleeritud kulum seisuga 31.12.2006	0	760 05	4 439 021	52 047	0	5 251 973
Aruandeperioodi kulum	0	270 442	944 094	29 557	0	1 244 093
Müük	0	0	-221 900	-5 417	0	-227 317
Ümberklassifitseerimine kinnisvarainvesteeringuks	0	-13 882	0	0	0	-13 882
Mahakandmine	0	-41 664	-18 644	0	0	-60 308
Akumuleeritud kulum seisuga 31.12. 2007	0	975 801	5 142 571	76 187	0	6 194 559
Aruandeperioodi kulum	0	410 374	1 212 052	28 408	0	1 650 834
Müük	0	-45 812	-101 922	0	0	-147 734
Ümberklassifitseerimine kinnisvarainvesteeringuks	0	-347 183	0	0	0	-347 183
Mahakandmine	0	-33 340	-673 476	0	0	-706 816
Akumuleeritud kulum seisuga 31.12. 2008	0	9 59 840	5 579 225	104 595	0	6 643 660
Jääkväärtus						
Seisuga 31.12.2006	850 325	1 532 726	3 415 502	74 511	3 482 536	9 355 600
Seisuga 31.12.2007	850 325	6 664 630	4 382 789	66 790	2 923 495	14 888 029
Seisuga 31.12.2008	263 241	3 068 736	4 690 976	38 382	2 164 963	10 226 298

Täiendav informatsioon

	2008	2007
Amortiseerunud kasutuses olev põhivara (soetusmaksumus)	1 972 445	2 417 608

Kapitalirendi korras soetatud põhivara

Kontserni kasutuses on kehtivate kapitalirendilepingute alusel põhivarasid järgmiselt:

	31.12.2008	31.12.2007
Soetusmaksumus bilansipäeva seisuga	1 571 753	1 110 258
Jääkmaksumus bilansipäeva seisuga	1 415 382	362 558

Juhatuse liige: Aivar Arand

22

Int. Auditeeritud ainult identifikatsiooniks
 Intended for the purpose of identification only
 Intiditshid/Viiditshid
 Kuni/Date: 25.06.09
 E-Audit OÜ, Tallinn

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud põhivara

Tütarettevõtte AS Estre rendib kasutusrendi tingimustel välja järgmisi varasid:

	Ehitised	Masinad ja seadmed
31.12.2007.a.		
Soetusmaksumus	2 254 313	4 253
Jääkmaksumus	2 083 819	0
Kasutusrendi tulu	189 344	2 400
31.12.2008.a.		
Soetusmaksumus	2 896 127	4 253
Jääkmaksumus	2 644 329	0
Kasutusrendi tulu	105 244	2 400

Lisa 13. Immateriaalne põhivara

Immateriaalse põhivarana kajastub tütarettevõttes AS Estre soetatud arvuti tarkvara.

	Ostetud litsentsid	Kokku
Soetusmaksumus 31.12.2006	157 162	157 162
Soetused	5 000	5 000
Soetusmaksumus 31.12.2007	162 162	162 162
Soetusmaksumus 31.12.2008	162 162	162 162
Akumuleeritud kulum 31.12.2006	-77 542	- 77 542
Aruandeaasta kulum	- 78 652	- 78 652
Akumuleeritud kulum 31.12.2007	- 156 194	- 156 194
Aruandeaasta kulum	-5 128	- 5 128
Akumuleeritud kulum 31.12.2008	- 161 322	- 161 322
Jääkmaksumus 31.12.2006	79 620	79 620
Jääkmaksumus 31.12.2007	5 968	5 968
Jääkmaksumus 31.12.2008	840	840

Lisa 14. Lühiajalised laenukohustused

	Lisa	31.12.2008	31.12.2007
Lühiajalised laenud		3 250 000	0
Arvelduskrediit		1 000 000	770 771
Pikaajaliste pangalaenude tagasimaksed	15	1 993 169	1 481 475
Kapitalirendi lühiajaline osa	16	76 085	127 830
Muud lühiajalised võlakohustused	17	28 350	28 350
Kokku		6 347 604	2 408 426

Arvelduskrediit	31.12.2008	31.12.2007	Intressimäär	Lepingu tähtaeg
SEB Eesti AS	0	369 205	Eesti krooni laenude baasintress+1,5%	05.10. 2008.a.
Swedbank AS	1 000 000	401 566	7%	14.05.2009.a.
Kokku	1 000 000	770 771		

Juhatusel liige: Aivar Arand

23

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/Initsiaalid
 Kinnitatud/Signat
 25.06.09

Lühiajaline laen	31.12.2008	Intressimäär	Lepingu tähtaeg
Swedbank AS	3 250 000	Eesti krooni laenude baasintress + 3%	04.04.2009

Lisa 15. Pikaajalised võlakohustused

Laenu andja	Saldo 31.12.2006	Saldo 31.12.2007	Saldo 31.12.2008	Makse- tähtaeg	Intressi- määr	Alus- valuuta
SEB Eesti AS (investeeringislaenud)				25.05.2015- 19.12.2015	5,259%- 6,137%	EUR
Lühiajaline	1 525 885	1 481 475	1 993 169			
Pikaajaline	16 330 686	20 288 924	25 644 372			
Kokku	17 856 571	21 770 399	27 637 541			

Lisa 16. Kapitali- ja kasutusrent

Ettevõtte kui rendileandja

Kasutusrent

Kontsern on kasutusrendi tingimustel rendile andnud mitmeid masinaid ja seadmeid. Aruandeaastal kajastati kasumiaruandes renditulu summas 2 400 (2007: 128 521) krooni.

Tütarettevõtte renditulu masinate ja seadmete rendist majandusaastal on 2 400 (2007: 2 400) krooni.

Emaettevõtte renditulu transpordivahendite rendist majandusaastal puudus (2007: 126 121) krooni.

Ettevõtte kui rentnik

Kapitalirent

Kontsern on kapitalirendi tingimustel soetanud mitmeid seadmeid.

Kapitalirendi kohustus	31.12.2008	31.12.2007
Kohustus bilansipäeva seisuga	402 982	759 029
sh. maksed kuni 1 aasta	76 085	127 830
sh. makseperiood 2-5 aastat	326 897	631 199
Aruandeperioodil makstud põhiosamaksed	1 375 960	366 493
Aruandeperioodil makstud intressid	113 672	36 806
Maksetähtajad	Iga kuu	Iga kuu
Keskmine intressimäär	6,71%	8%

Kasutusrent

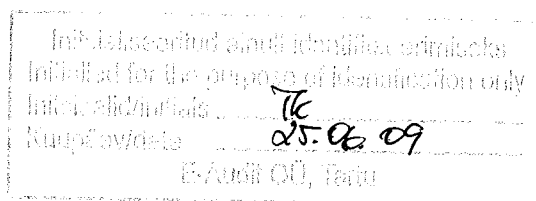
Kontsern rendib kasutusrendi tingimustel mitmeid transpordivahendeid. Aruandeaastal kajastati tütarettevõtte kuludes kasutusrendimakseid summas 148 502 (2007: 98 720) krooni, emaettevõtte kuludes 192 702 (2007: 185 674) krooni. Järgmistel perioodidel tasumisele kuuluvad kasutusrendimaksed jagunevad ajaliselt:

Masinad ja seadmed

	31.12.2008	31.12.2007
Maksetähtajaga kuni 1 aasta	415 499	279 311
1-5 aastat	761 935	1 021 141

Juhatuses liige: Aivar Arand

24

Lisa 17. Muud lühiajalised ja pikaajalised võlakohustused

Muud lühi- ja pikaajalised võlakohustused moodustab Arand AS poolt järelmaksu tingimustel soetatud maa eest lühiajaline kohustus kohalikule omavalitsusorganile. Lepingust tulenevalt on intressimäär 10% tagasimakstavalt makselt. Maksete lõpptähtaeg on 10. 07. 2011.

	31.12.2006	31.12.2007	31.12.2008	2007 tasutud	2008 tasutud
Lühiajaline	34 235	28 350	28 350	34 235	28 350
Pikaajaline	113 400	85 050	56 700	0	0
Kokku	147 635	113 400	85 050	34 235	28 350

Lisa 18. Võlad ja ettemaksed

Kirje	Lisa	31.12.2008	31.12.2007
Võlad tarnijatele		1 588 129	2 618 941
Võlad töövõtjatele	19	679 166	1 093 915
Maksuvõlad	20	977 751	3 443 585
Muud võlad		10 534	10 744
Saadud ettemaksed		120 445	59 230
Kokku		3 376 025	7 226 415

Lisa 19. Võlad töövõtjatele

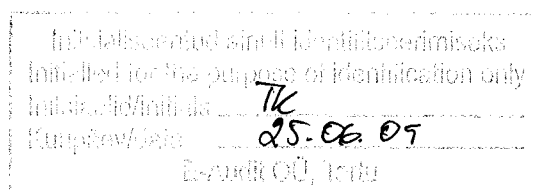
Kirje	31.12.2008	31.12.2007
Palga võlgnevus	310 067	509 599
Puhkusetasude reserv	369 099	584 316
Kokku	6 79 166	1 093 915

Lisa 20. Maksuvõlad

Maksuliik	31.12.2008		31.12.2007	
	Nõue	Kohustus	Nõue	Kohustus
Käibemaks	0	421 542	0	2 649 496
Üksikisiku tulumaks	0	170 225	0	249 408
Sotsiaalmaks	0	356 654	0	517 197
Ettevõtte tulumaks	0	0	0	8
Töötuskindlustusmakse	0	7 244	0	11 092
Pensionikindlustusmakse	0	12 115	0	14 410
Erisoodustuse tulumaks	0	1 207	0	1 974
Elektrienergia aktsiisimaks	0	8 764	0	0
Raskeveokimaks	3	0	3	0
Kokku	3	977 751	3	3 443 585

Juhatuse liige: Aivar Arand

25

Lisa 21. Sihtfinantseerimine

Tütarettevõtte AS Estre on saanud sihtfinantseerimise korras:

EAS-lt on saadud sihtfinantseerimine projekti sissesõidutee ja territooriumi teede ja laadimisplatside rekonstrueerimiseks 30.12.2004. Tütarettevõtte kajastas saadud finantseerimist varade sihtfinantseerimisena.

Varade sihtfinantseerimine

	2008.a.	2007.a.
Amortiseerimata jääk perioodi alguses	325 200	386 175
Amortiseeritud tuludesse	60 975	60 975
Amortiseerimata jääk perioodi lõpus	264 225	325 200

Tegevuskulude finantseerimine

	2008.a.	2007.a.
Jääk perioodi alguseks	0	7 500
Saadud Euroopa Liidu toetusfondidelt	0	7 500
Jääk perioodi lõpus	0	0

Saadud toetust kasutati reklaammaterjalide valmistamisel.

Lisa 22. Eraldised

AS Estre on eraldistena võtnud arvele tervisekahjuhüvitised.

Kogu eraldis 31.12.2008 seisuga on 419 603 krooni. Eraldis on fikseeritud Eesti kroonides. Eraldise pikaajaline osa on arvestatud diskontomääraga 5%.

Lisa 23. Aktsiakapital

	Aktsiate arv (tk)	Aktsiakapital
Saldo 31.12.2007	4 000	4 000 000
Saldo 31.12.2008	4 000	4 000 000

2003 aastal suurendati fondiemissiooni teel aktsiakapitali 938 300 krooni võrra, saades aktsiakapitali suuruseks 1 400 000 krooni. 2007 aastal suurendati emaettevõtte aktsiakapitali fondiemissiooni teel 2 600 000 krooni võrra, saades aktsiakapitali suuruseks 4 000 000 krooni.

Kontserni jaotamiskõlblik jaotamata kasum seisuga 31.12.2008 moodustas 77 324 860 (31.12.2007: 116 791 152) krooni. Maksimaalne võimalik tulumaksukohustuse summa, mis võiks kaasneda kogu jaotamata kasumi väljamaksmisel dividendidena on 16 238 220 (31.12.2007: 24 526 141) krooni, seega netodividendidena oleks võimalik välja maksta vähemalt 61 086 640 (31.12.2007: 92 265 011) krooni.

Lisa 24. Müügitulu tegevusalade ja geograafiliste piirkondade lõikes

Tegevusala	EMTAK	2008	%	2007	%
Enda kinnisvara üürileandmine	68201	8 458 954	20,53	7 329 883	16,56
Hoonete haldus	68321	2 099 198	5,10	1 993 136	4,50
Sõiduautode rentimine ja kasutusrent	7711	2 400	0,01	126 121	0,29
Materjalid ja kaubad	46901	2 860 787	6,94	5 199 256	11,74
Elektrienergia edasimüük	35141	1 167 898	2,83	1 301 320	2,94
Põllu- ja metsamajandusmasinate tootmine	28301	26 611 849	64,59	28 323 426	63,97
Kokku		41 201 086	100,0	44 273 142	100,0

Juhatuse liige: Aivar Arand

26

Intellektuaalne sihtidendifitseerimiseks
Initiated for the purpose of identification only
Intellektuaalne sihtidendifitseerimiseks
Koop. v. v. k. 20.06.09
E-Audit OÜ, Tartu

Piirkond	2008	%	2007	%
Eesti	19 712 684	47,85	20 446 881	46,18
Soome	14 911 250	36,19	14 755 900	33,33
Rootsi	4 508 534	10,94	6 287 821	14,20
Valgevene	0	0,00	1 225 703	2,77
Norra	818 640	1,99	599 415	1,35
Belgia	572 161	1,39	360 061	0,81
Austria	69 853	0,17	174 888	0,40
Läti	395 496	0,96	171 975	0,39
Kanada	0	0,00	132 805	0,30
Taani	0	0,00	81 080	0,18
Leedu	3 282	0,01	36 613	0,09
Saksamaa	189 186	0,45	0	0,00
Venemaa	20 000	0,05	0	0,00
Kokku	41 201 086	100	44 273 142	100

Lisa 25. Kasumiaruande kirjete selgitused

Muud äritulud	2008	2007
Kasum põhivara müügist	1 527 639	165 821
Kahjum põhivara müügist	- 295 475	- 19 000
Tulu põhivara sihtfinantseerimisest	60 975	60 975
Muinsuskaitse toetus	50 000	0
Muud äritulud	0	182 349
Kokku	1 343 139	390 145

Kaubad, toore, materjal ja teenused	2008	2007
Müüdud kaubad	2 018 959	2 292 008
Materjalid ja teenused	19 840 009	18 817 622
Muud kulud	312 677	312 674
Kokku	22 171 645	21 422 304

Mitmesugused tegevuskulud	2008	2007
Ostutööd ja teenused	1 934 288	5 597 344
Väikevahendid	194 940	31 416
Muud kulud	1 091 657	675 293
Muud riiklikud maksud ja riigilõivud	301 516	134 898
Kokku	3 522 401	6 438 951

Muud ärikulud	2008	2007
Makstud trahvid ja viivised	9 922	750
Liikmemaks	8 496	10 996
Annetused	10 000	0
Muud kulud	16 195	30 623
Ettevõtte tulumaks	39 628	0
Kahjum valuutakursi muutusest	3 249	0
Tervisekahjustuse hüvitis	445 739	7 708
Kokku	533 229	50 077

Juhatuse liige: Aivar Arand

27

Intiidselt salvestatud ainult identiteetide kaitseks
 Intended for the purpose of identification only
 Intiidselt salvestatud ainult identiteetide kaitseks
 Käitaja/Owner: 76
25.06.09
 E. Arand OÜ, Tallinn

Lisa 26. Finantstulud ja -kulud

	2008	2007
Kasum investeeringutelt tütarettevõtetesse	0	628 678
Kasum-(kahjum) kapitaliosaluse meetodil	- 267 154	409 272
Kahjum tütarettevõtte müügist	0	-40 640
Intressitulu	621 780	37 602
Intressikulu	- 2 078 534	- 1 640 905
Kahjum valuutakursi muutustest	-17 600	0
Kokku	1 741 508	- 605 993

Lisa 27. Segmendiariuandlus

Segmendiinfo on avalikustatud ärisegmendiga. Tuginedes sisemisele juhtimisstruktuurile on põhiformaadis esitatud äriline segmendi jaotus.

Segmendi arvestuspõhimõtted ühtivad ettevõtte üldiste arvestuspõhimõttega.

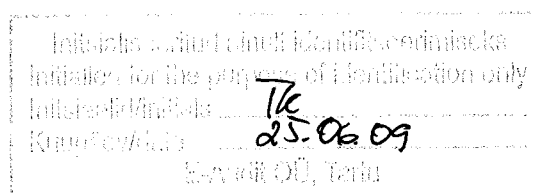
Aruandeperioodil ei ole olnud muudatusi segmendi arvestuspõhimõtetes. Tulu, kulu, vara ja kohustused on jaotatud segmendile lähtuvalt nende seotusest segmendi tegevusega.

BILANSS			
	31.12.2008.a.		
	Põhitegevus	Elektrienergia edasimüük	Kokku
Käibevara	23 951 895	250 100	24 201 995
Põhivara	94 923 504	9 624	94 933 128
VARAD KOKKU	118 875 399	259 724	119 135 123
Kohustused	36 270 112	165 314	36 435 426
Omakapital	82 605 287	94 410	82 699 697
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU	118 875 399	259 724	119 135 123

BILANSS	31.12.2007.a.		
	Põhitegevus	Elektrienergia edasimüük	Kokku
Käibevara	18 875 429	216 136	19 091 565
Põhivara	134 282 651	10 626	134 293 277
VARAD KOKKU	153 158 080	226 762	153 384 842
Kohustused	30 824 103	141 111	30 965 214
Omakapital	122 333 977	85 651	122 419 628
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU	153 158 080	226 762	153 384 482

Juhatusel liige: Aivar Arand

28

KASUMLARUANNE

2008.a.

<i>Skeem 1</i>	Põhitegevus	Elektrienergia	Kokku
Äritulud		edasimüük	
Müügitulu	40 033 188	1 167 898	41 201 086
Muud äritulud	1 343 139	0	1 343 139
Äritulud kokku	41 376 327	1 167 898	42 544 225
Ärikulud			
Valmis- ja lõpetamata toodangu			
varude jääkide muutus	-737 209	0	-737 209
Kaubad,materjal ja teenused	21 203 877	967 768	22 171 645
Muud tegevuskulud	3 487 616	34 785	3 522 401
Tööjõukulud	12 702 984	69 939	12 772 923
palgakulu	9 530 357	52 467	9 582 824
sotsiaal- ja töötuskindlustusmaks	3 172 627	17 472	3 190 099
Põhivara kulum	2 452 800	996	2 453 796
Muud ärikulud	533 229	0	533 229
Kasum(-kahjum)			
kinnisvarainvesteeringute			
ümberhindlusest	- 39 805 863	0	- 39 805 863
Ärikahjum	- 38 072 833	94 410	- 37 978 423
Finantstulud ja - kulud	- 1 741 508	0	- 1 741 508
Aruandeaasta puhaskahjum	- 39 814 341	94 410	- 39 719 931

KASUMIARUANNE

(kroonides)

2007.a.

<i>Skeem 1</i>	Põhitegevus	Elektrienergia edasimüük	Kokku
Äritulud			
Müügitulu	42 971 822	1 301 320	44 273 142
Muud äritulud	390 145	0	390 145
Äritulud kokku	43 361 967	1 301 320	44 663 287
Ärikulud			
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus	-1 187 682	0	-1 187 682
Kaubad,materjal ja teenused	20 340 386	1 081 918	21 422 304
Muud tegevuskulud	6 393 426	45 525	6 438 951
Tööjõukulud	12 828 295	87 230	12 915 525
palgakulu	9 624 038	65 439	9 689 477
sotsiaal- ja töötuskindlustusmaks	3 204 257	21 791	3 226 048
Põhivara kulum	1 562 771	996	1 563 767
Muud ärikulud	50 077	0	50 077
Kasum(-kahjum)			
kinnisvarainvesteeringute ümberhindlusest	4 483 036	0	4 483 036
Ärikasum	7 857 730	85 651	7 943 381
Finantstulud ja -kulud	- 605 993	0	- 605 993
Aruandeaasta puhaskasum	7 251 737	85 651	7 337 388

Juhatuses liige: Aivar Arand

29

Initiated - should identify individuals
Initiated for the purpose of identification only
initiated by GHS
The
25.06.05
Kundurathu
Rajesh G, India

Lisa 28. Laenu tagatis ja panditud vara

Tootmiseseadmete soetamiseks võetud pikaajalisi investeerimislaene (vt lisa 14) tagatised on alljärgnevad:

- Kommertspant kontserni varadele kokku summas 1,3 miljonit krooni.
- Kinnistu Teguri 39 ühishüpotek summas 26,5 miljoni krooni.
- Kinnistu Sepa 15c,15g,15e, 15h, 15j ühishüpotek summas 26 miljonit krooni.

Tütarettevõtte kommertspant ettevõtte vallasvarale on 1,3 miljonit krooni.

Lisa 29. Potentsiaalsed kohustused

Emaettevõtte on taganud teiste ettevõtete laenusid järgnevalt:

Timecolors OÜ investeerimislaenu summas 5,4 miljont (2007: 5,4 miljonit) krooni.

Sahkar TT OÜ investeerimislaenu summas 10 miljonit (2007:0) krooni.

Lisa 30. Tehingud seotud osapooltega

Kontserni aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks

1. omanikke
2. tegev- ja juhtkonda
3. eespool loetletud isikute lähisugulasi ja nendega seotud ettevõtteid

Saadud laenud	Intressi-määr	Tagastamise tähtaeg	2008.a.	2007.a.
Aivar Arand	0%	30.12.2007.a.- 30.06.2008.a.	0	620 000
Erliko Parisalu	0%	30.01.2007.a.	0	100 000
Henri Parisalu	5%	30.11.2008.a.	200 000	150 000
Helga Parisalu	5%	30.04.2008.a.	120 000	0
Baashaldus ja Transport OÜ	4%	30.11.2007.a.	0	50 000

Antud laenud			2008.a.	2007.a.
Germanfort OÜ	5%	30.12.2007.a.- 31.12.2013.a.	15 735 000	922 000
MTÜ Piigaste	5%	31.12.2009.a.	792 000	0
Heidi Raig	4%	09.02.2007.a.	0	925 000
Tütarettevõtte tegevjuhtkond	3%	30.12.2007.a.	0	45 000

Müük	2008.a.	2007.a.
Germanfort OÜ	15 194 898	0

Saldod seotud osapooltega	31.12.2008	31.12.2007
Lühiajalised võlakohustused		
Baashaldus & Transport OÜ (laenuintress)	89	89
Helga Parisalu (laenuintress)	67	0
Henri Parisalu (laenuintress)	2 906	267
Kokku	3 062	356

Mitmesugused nõuded

Juhatusel liige: Aivar Arand

30

Intervjuu/auditoorsed andmed
 Intended for the purpose of identification only
 Interviisid/Auditoorsed
 Kuupäev/date 25.06.09
 E-Aivar OÜ, Töö

Germanfort OÜ (laen)	17 199 000	2 081 000
Germanfort OÜ (laenuintress)	475 247	21 894
MTÜ Piigaste	792 000	0
MTÜ Piigaste (laenuintress)	17 985	0
Kokku	18 484 232	2 102 894

Kontserni ettevõtte on aruandeaastal juhatusele maksnud tasusid juhatuse liikmeks oleku eest 619 640 (2007: 336 177) krooni. Lepingu ennetähtaegse lõpetamise korral ettevõtete juhatustel ei ole hüvitisi ette nähtud.

Tütarettevõtte nõukogule on majandusaastal makstud tasusid 547 572 (2007: 126 000) krooni. Nõukogu liikmetele ei ole nende lahkumise korral hüvitisi ette nähtud.

Lisa 31. Emaettevõtte konsolideerimata bilanss

VARAD

	31.12.2008	31.12.2007
Käibevara		
Raha	159 208	3 352 995
Nõuded ja ettemaksed	12 178 674	2 900 376
Varud	7 245	151
Käibevara kokku	12 345 127	6 253 522
Põhivara		
Pikaajalised finantsinvesteeringud	21 212 307	9 435 597
Kinnisvarainvesteeringud	70 700 000	103 300 000
Materiaalne põhivara	2 775 811	3 560 004
Põhivara kokku	94 688 118	116 295 601
VARAD KOKKU	107 033 245	122 549 123

KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL

KOHUSTUSED

Lühiajalised kohustused

Laenukohustused	5 347 604	568 111
Võlad ja ettemaksed	467 484	4 071 376
Lühiajalised kohustused kokku	5 815 088	4 639 487

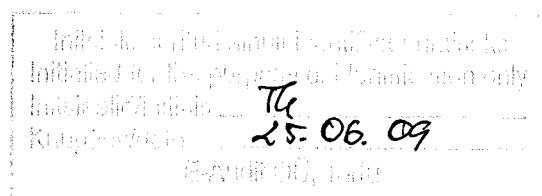
Pikaajalised kohustused

Pikaajalised laenukohustused	26 027 969	6 177 957
Pikaajalised kohustused kokku	26 027 969	6 177 957
Kohustused kokku	31 843 057	10 817 444

OMAKAPITAL

Aktiikapital	4 000 000	4 000 000
Kohustuslik reservkapital	200 515	200 515
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	107 531 164	101 560 520
Aruandeaasta kasum (kahjum)	- 36 541 491	5 970 644
Omakapital kokku	75 190 188	111 731 679

KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU	107 033 245	122 549 123
---------------------------------------	--------------------	--------------------

Lisa 32. Emaettevõtte konsolideerimata kasumiaruanne**Skeem 1**

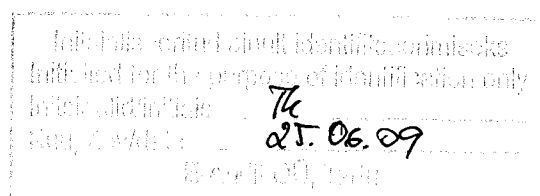
	2008	2007
ÄRITULUD		
Müügitulu	6 991 324	7 114 685
Muud äritulud	1 447 998	291 745
Kokku äritulud	8 439 322	7 406 430
ÄRIKULUD		
Kaubad, toore, materjal ja teenused	1 661 443	1 705 235
Mitmesugused tegevuskulud	1 523 147	1 924 502
Tööjõu kulud		
<i>Palgakulud</i>	1 026 334	719 663
<i>Sotsiaalmaksud</i>	340 788	239 100
Põhivara kulum ja väärtuse langus	305 967	398 583
Muud ärikulud	22 911	17 939
Kokku ärikulud	4 880 590	5 005 022
Kasum(-kahjum) kinnisvarainvesteeringute ümberhindlusest	- 39 805 863	4 483 036
Ärikasum	- 36 247 131	6 884 444
FINANTSTULUD- JA KULUD		
<i>Kasum (-kahjum) kapitaliosaluse meetodil</i>	-267 154	409 272
<i>Kahjum tütarettevõtte müügist</i>	0	- 40 640
<i>Intressitulud</i>	615 229	27 264
<i>Intressikulud</i>	-624 836	- 1 309 696
<i>Kahjum valuutakursi muutusest</i>	-17 599	0
Kokku finantstulud ja – kulud	- 294 360	- 913 800
Kasum enne maksustamist	- 36 541 491	5 970 644
ARUANDEAASTA KASUM	- 36 541 491	5 970 644

Lisa 33. Emaettevõtte konsolideerimata rahavoogude aruanne

	2008	2007
Rahavood äritegevusest		
Ärikasum	- 36 247 131	6 884 444
Korrigeerimised		
Põhivara kulum ja väärtuse langus	305 967	398 583
Kasum /kahjum põhivara müügist, neto	- 1 397 998	-151 562
Kinnisvarainvesteeringute ümberhindlus	39 805 863	- 4 483 036
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	- 5 268 351	223 769
Varude muutus	- 7 094	26 849
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	- 3 603 681	2 732 348
Makstud intressid	- 625 047	- 1 304 912
Kokku rahavood äritegevusest	- 7 037 472	4 326 483
Rahavood investeerimistegevusest		
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetus	-28 700	-69 908
Lõpetamata ehitus	- 2 301 938	- 470 836
Ettemaksed põhivara eest	0	-10 000
Põhivara müük	15 101 000	21 512 712
Kinnisvarainvesteeringute soetus	-18 100 000	-7 466 964
Antud laenud	-16 427 000	-4 092 000
Antud laenude tagasimaksed	844 526	95 000
Tütarettevõtjate soetus	0	- 54 000
Tütarettevõtjate müük	0	4 000
Saadud intressid	143 891	1 191
Kokku rahavood investeerimistegevusest	- 20 768 221	9 449 195
Rahavood finantseerimistegevusest		
Saadud laenud	31 968 164	12 076 000
Laenude tagasimaksed	- 7 237 932	- 22 569 277
Makstud kapitalirendi makseid	- 72 377	- 290 289
Makstud järelmaks	- 28 350	- 34 235
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	24 629 505	- 10 817 801
Valuutakursside muutuste mõju	-17 599	0
RAHAVOOD KOKKU	- 3 193 787	2 957 877
Raha perioodi alguses	3 352 995	395 118
Raha muutus	-3 193 787	2 957 877
Raha perioodi lõpus	159 208	3 352 995

Juhatuse liige: Aivar Arand

33

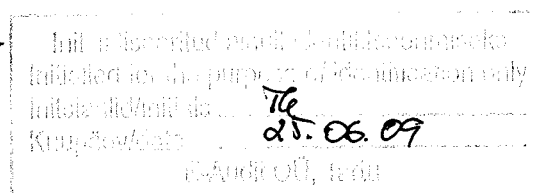
Lisa 34. Emaettevõtte konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne

	Aktsiakapital	Kohustuslik reserv- kapital	Jaotamata kasum	Kokku
Saldo 31.12.2006	1 400 000	200 515	104 160 520	105 761 035
Aktsiakapitali suurendamine	2 600 000		-2 600 000	0
Aruandeperioodi puhaskasum			5 970 644	5 970 644
Saldo 31.12.2007	4 000 000	200 515	107 531 164	111 731 679
Aruandeperioodi puhaskahjum			- 36 541 491	- 36 541 491
Saldo 31.12.2008	4 000 000	200 515	70 989 673	75 190 188

Emaettevõtte korrigeeritud konsolideerimata omakapital	31.12.2008	31.12.2007
Emaettevõtte konsolideerimata omakapital	75 190 188	111 731 679
Tütarettevõtte väärtus emaettevõtte konsolideerimata bilansis	- 7 206 317	- 7 206 317
Tütarettevõtte väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil (92,02%)	13 541 503	16 466 303
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital	81 525 374	120 991 665

Juhatuse liige: Aivar Arand

34

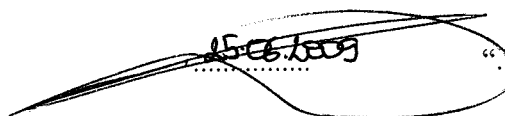
Tegevjuhtkonna ja nõukogu allkirjad 2008. aasta majandusaasta aruandele

Arand AS tegevjuhtkond on koostanud 2008. aasta tegevusaruande ja raamatupidamise aastaaruande.

Tegevjuhtkond:

Aivar Arand

juhatuse liige

25.06.2009

“...”juunil 2009

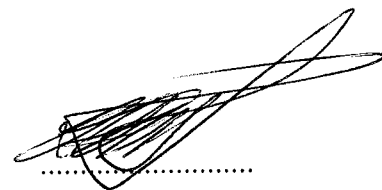
Nõukogu on tegevjuhtkonna poolt koostatud majandusaasta aruande, mis koosneb tegevusaruandest ja raamatupidamise aastaaruandest, läbi vaadanud ja aktsionäride üldkoosolekule esitamiseks heaks kiitnud.

Nõukogu:

Kalev Pastak

nõukogu esimees

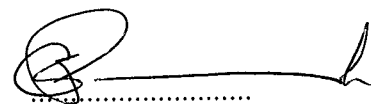
25.06.2009

.....

Erliko Parisalu

nõukogu liige

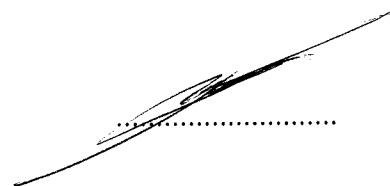
25.06.2009

.....

Madis Kalder

nõukogu liige

25.06.2009

.....

Juhatus liige: Aivar Arand

Kasumi jaotamise ettepanek

Arand AS juhatus teeb aktsionäride üldkoosolekule ettepaneku jaotada konsolideeritud puhaskasumit järgmiselt:

	(kroonides)
Eelmiste perioodide jaotamata kasum	116 791 152
2008. aasta kahjum	- 39 466 292
Kokku jaotuskõlbulik kasum seisuga 31.12.2008:	77 324 860

- Kanda 2008. aasta kahjum eelmiste perioodide kasumisse - 39 466 292 krooni

Konsolideeritud jaotamata kasumi jääk 31.12.2008. seisuga 77 324 860 krooni

Aivar Arand

juhatuse liige

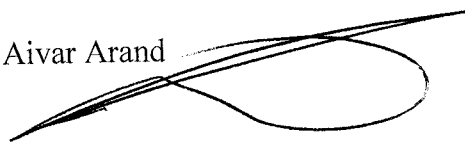
....."juunil 2009

Juhatus liige Aivar Arand

Arand AS konsolideerimata müügitulu vastavalt EMTAK 2008-le

Tegevusala	EMTAK	2008
Enda kinnisvara üürileandmine	68201	5 120 073
Hoonete haldus	68321	1 572 486
Materjalid ja kaubad	46901	298 765
Kokku		6 991 324

Juhatuse liige Aivar Arand

Aktsionäride nimekiri

Arand AS aktsionäride nimekiri aastaaruande kinnitanud üldkoosoleku toimumise
..... seisuga oli alljärgnev:

Aivar Arand

Aktsiate arv	4 000 tk
Aktsiate väärtus	4 000 000 krooni
ID kood	36909182741

Juhatuse liige Aivar Arand

Tegutsedes targalt ja teadlikult

SÕLTUMATU AUDIITORI ARUANNE

AS Arand aktsionäridele

Oleme auditeerinud AS Arand konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31. detsember 2008, kasumiaruannet, omakapitali muutuste aruannet ja rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta, aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisasid. Auditeeritud raamatupidamise aastaaruanne, mis on toodud lehekülgedel 6 kuni 34, on kaasatud meie poolt identifitseerituna käesolevale aruandele.

Juhatuse kohustused raamatupidamise aastaaruande osas

Juhatuse kohustuseks on raamatupidamise aastaaruande koostamine ning õige ja õiglane esitamine kooskõlas Eesti hea raamatupidamistava nõuetega. Selle kohustuse hulka kuulub asjakohase sisekontrollisüsteemi kujundamine ja töös hoidmine, mis tagab raamatupidamise aastaaruande korrektse koostamise ja esitamise ilma pettustest või vigadest tulenevate oluliste väärkajastamisteta, asjakohaste arvestuspõhimõtete valimine ja rakendamine ning antud tingimustes põhjendatud raamatupidamishinnangute tegemine.

Audiitori kohustused

Meie kohustuseks on avaldada auditi põhjal arvamust raamatupidamise aastaaruande kohta. Viisime auditi läbi kooskõlas Eesti auditeerimiseeskirjaga, mis nõuab, et me oleme vastavuses eetikanouetega ning et me planeerime ja viime auditi läbi omandamaks põhjendatud kindlustunne, et raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi.

Audit hõlmab raamatupidamise aastaaruandes esitatud arvnaõtjate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali kogumiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Nende protseduuride hulk ja sisu sõltuvad audiitori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Asjakohaste auditi protseduuride kavandamiseks võtab audiitor nende riskihinnangute tegemisel arvesse õige ja õiglase raamatupidamise aastaaruande koostamiseks ja esitamiseks juurutatud sisekontrollisüsteemi, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab ka kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasuse, juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute põhjendatuse ja raamatupidamise aastaaruande üldise esituslaadi hindamist.

Usume, et meie kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Märkusega arvamuse avaldamise alus

Me ei ole auditeerinud 2007.a. raamatupidamise aastaaruannet, sest meid valiti esmakordselt auditeerima 2008. majandusaasta raamatupidamise aruannet. Algsaldodes on kajastatud bilansireal "Kinnisvarainvesteeringud" tüürettevõtte kinnisvarainvesteeringud soetusmaksumuses ja emattevõtte kinnisvarainvesteeringud õiglasel väärtuses. Ei ole järgitud Raamatupidamise Toimkonna Juhendit 11, mis nõuab, et tüürettevõtte aruanne oleks koostatud järgides samu põhimõtteid. Meie poolt kasutatavad auditi protseduurid ei võimaldanud meil hinnata, kas ja millises summas on vaja kinnisvarainvesteeringuid ümber hinnata ning millist mõju avaldavad need asjaolud 31.12.2008 lõppenud majandusaasta raamatupidamisaruandele.

Arvamus

Meie arvates, välja arvatud lõigus Märkusega arvamuse avaldamise alus, kirjeldatud asjaolude võimalik mõju, kajastab kaasatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne olulises osas õigesti ja õiglaselt AS Arand finantsseisundit seisuga 31. detsember 2008 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga.

Tartu, 25. juunil 2009

Ellen Tohvri
Vannutatud audiitor

Maire Rooma
Vannutatud audiitor